

**UNIVERZITET CRNE GORE
BIOTEHNIČKI FAKULTET**

**STRATEGIJA RAZVOJA
BIOTEHNIČKOG FAKULTETA
2020 – 2024.**

Podgorica, decembar 2019.

Predgovor

Biotehnički fakultet je potpuno posvećen realizaciji zadataka koje mu je društvo povjerilo - obrazovanje visokoškolaca i dostizanje naučnoistraživačke i stručne izvrsnosti. Uvjereni smo da ćemo ispunjavajući ovu trostruku misiju na najbolji način doprinijeti održivom razvoju crnogorske poljoprivrede i društva u cjelini. Našu posvećenost sopstvenoj misiji iskazujemo kroz ovaj dokument koji će nam biti vodilja tokom narednih pet godina (2020-2024) i spremni smo da se u ovom periodu suočimo sa svim izazovima koji nam budu stajali na putu ispunjenja starteških prioriteta.

Crnogorska poljoprivreda prolazi kroz dinamične promjene i suočava se sa sve brojnijim izazovima, od potrebe da se uz odgovorno raspolaganje resursima uveća proizvodnja hrane i unaprijedi njena konkurentnost, do obaveze da se na pravi način odgovori na sve izraženije uticaje klimatskih promjena. Godine koje su pred nama nose velike izazove, posebno u smislu prilagođavanja naše poljoprivrede standardima Europske Unije. U tom procesu najvažnije je znanje, a odgovore na sve ključne izazove treba da ponudi naučna zajednica. Upravo tu odgovornost treba da preuzme i preuzima Biotehnički fakultet, jer nas na to obavezuje najduža tradicija bavljenja naučnoistraživačkim radom u Crnoj Gori, više od 80 godina.

Realizacijom strateških pravaca, uporedo sa stremljenjem društvene zajednice ka evropskom obrazovnom i naučnoistraživačkom prostoru, stvara se okvir i za kvalitetniju saradnju sa partnerima iz inostranstva kroz naučnoistraživačke projekte i mobilnost predavača i studenata.

Dosljedna primjena Strategije otvara nove perspektive za razvoj Fakulteta, ne samo za period 2020–2024, već i duže. Radićemo posvećeno na unapređenju svih naših djelatnosti i oblasti rada, uz aktivno učešće cijelog kolektiva.

Izrada ove strategije proistekla je kao logičan slijed i jedan od postavljenih zadataka nakon nedavno usvojene Strategije razvoja Univerziteta Crne Gore (2019-2024). Veoma dobru osnovu i polazište za izradu ovog dokumenta dala nam je Strategija naučnoistraživačkog rada Biotehničkog fakulteta (2015-2020) iz koje su i preuzete neke ključne smjernice.

Strategiju razvoja Biotehničkog fakulteta 2020-2024. pripremao je širok radni tim, a doprinos su dali svi zaposleni i studentska zajednica. Koristim priliku da se zahvalim svima koji su na bilo koji način doprinijeli izradi ovog važnog dokumenta.

DEKAN

Prof. dr Božidarka Marković

Opšti osvrt

Biotehnički fakultet je, kao najstarija naučnoistraživačka ustanova u Crnoj Gori, tokom 82 godine postojanja prošao brojne razvojne faze i organizacione promjene. Najduže je funkcionisao kao Poljoprivredni institut (do 1997), potom je preimenovan u Biotehnički institut, da bi, nakon pokretanja studija iz oblasti poljoprivrede i sticanja statusa visokoobrazovne ustanove 2008. godine, transformisan u Biotehnički fakultet.

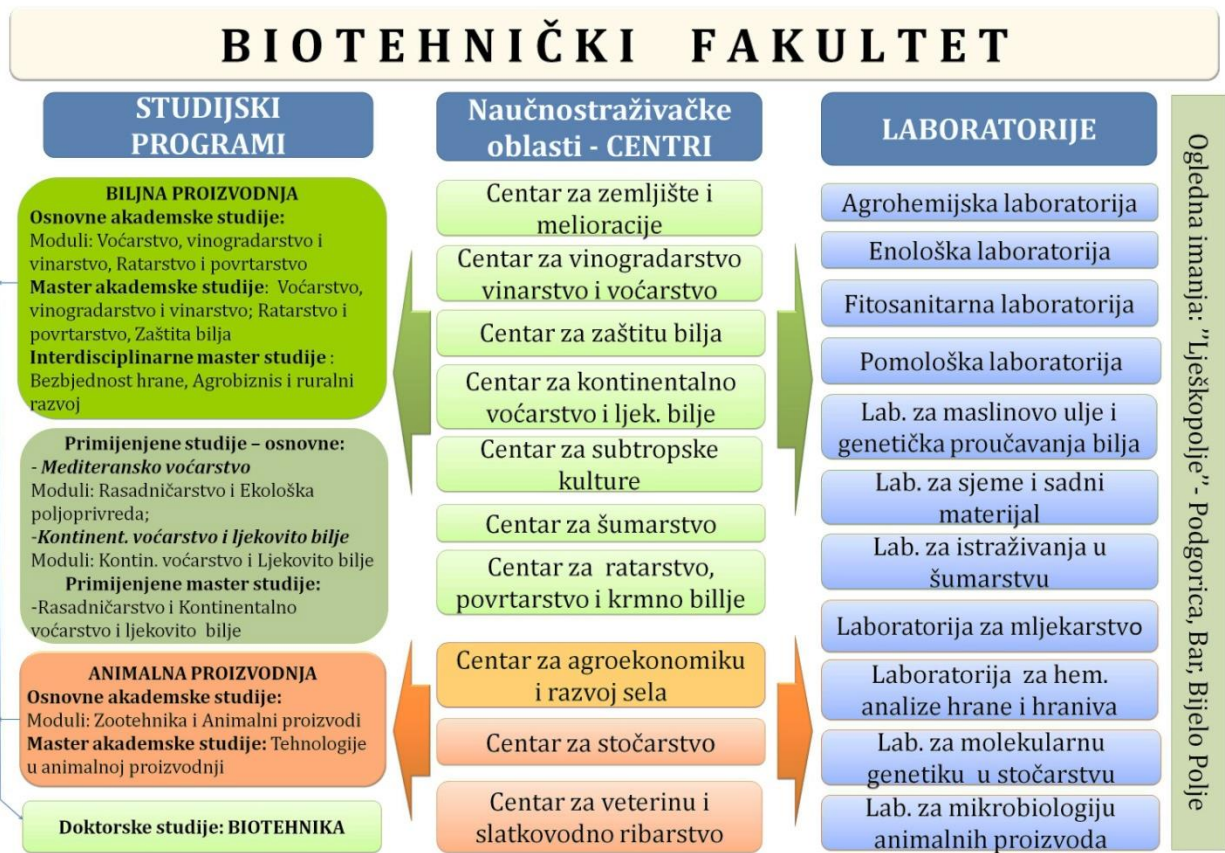
Tokom ovog dugog razdoblja postojanja, u skladu sa potrebama crnogorske poljoprivrede i društva u cjelini, razvijale su se i širile djelatnosti i oblasti rada, tako da Biotehnički fakultet danas ima tri osnovne djelatnosti: nastavno-obrazovnu, naučnoistraživačku i stručno-savjetodavnu.

Naučnoistraživački rad realizuje se praktično u svim oblastima poljoprivrede i doskora je bio ključna djelatnost i noseći stub oko kojeg su se razvijale ostale djelatnosti.

Prirodni nastavak naučnoistraživačkog rada bio je razvoj stručno-savjetodavne djelatnosti, koju Fakultet obavlja kroz pružanje stručnih, savjetodavnih i laboratorijskih usluga.

Sa otvaranjem studija Fakultet je proširio svoju misiju na nastavno-obrazovnu djelatnost koja je danas prioritetna i angažuje najveći dio ukupnih kapaciteta. Nastava se organizuje u skladu sa principima Bolonjske deklaracije po modelu 3+2+3 za akademske i 3+2 za primijenjene studije.

Pregled djelatnosti koje Fakultet realizuje i oblasti na kojima radi dat je u sljedećem grafikonu:

Važan resurs kojim Fakultet raspolaže su ogledna imanja u Podgorici, Baru i Bijelom Polju. Najveće i najznačajnije je ogledno imanje "Lješkopolje" u Podgorici.

Fakultet danas ima 95 stalno zaposlenih, od čega 38 doktora nauka, 6 magistara i 7 stručnih saradnika, a ostali zaposleni su laboranti, zaposleni na oglednim imanjima, administrativno i tehničko osoblje.

S obzirom da je Biotehnički fakultet jedina naučnoistraživačka i visokoobrazovna institucija u Crnoj Gori koja pokriva sve oblasti poljoprivrede, to nas dodatno obavezuje i nameće potrebu stalnog unapređivanja i razvoja u svim segmentima rada.

Vizija, misija i strateški pravci

Vizija

Biotehnički fakultet je vodeća visokoobrazovna i naučnoistraživačka institucija koja edukuje, kreira i primjenjuje nova znanja za potrebe dugoročno održivog razvoja crnogorske poljoprivrede i ruralnih područja, što ga čini prepoznatljivim u Regionu i šire.

Misija Biotehničkog fakulteta je da:

- uz primjenu savremenih nastavnih metoda obrazuje kadar, koji je osposobljen za rad u poljoprivrednoj proizvodnji, prehrambenoj industriji i naučnoistraživačkom radu,
- kreira nova znanja dosljedno prateći savremena naučna dostignuća u poljoprivrednim naukama realizacijom multi i interdisciplinarnih istraživanja,
- vrši prenos znanja i usluga do krajnjih korisnika u svrhu razvoja poljoprivrede i ruralnih područja.

Biotehnički fakultet ostvaruje svoju misiju u **pet strateških pravaca**:

1. NASTAVNI PROCES
2. NAUKA I ISTRAŽIVANJE
3. MEĐUNARODNA SARADNJA
4. FAKULTET I OKRUŽENJE
5. ORGANIZACIJA I RESURSI

U ispunjavanju svoje misije, Fakultet će osposobljavati agronome, uvažavajući čitav lanac proizvodnje od njive do trpeze, sprovoditi istraživanja koja će biti odraz razvojnih potreba društva i osnov za podizanje konkurentnosti poljoprivrede, uvoditi inovacije i težiti izvrsnosti i široj međunarodnoj prepoznatljivosti. Tržištu će se nuditi moderna znanja zasnovana na najnovijim dostignućima u poljoprivrednim naukama, sa ciljem da se na najbolji način odgovori na sve brojnije izazove u razvoju poljoprivrede i ruralnih područja. U svim disciplinama i aktivnostima maksimalno će se uvažavati potreba očuvanja životne sredine i promovisati principi održivog razvoja.

SWOT analiza

Za ocjenu postojećeg stanja i razvojnih perspektiva Biotehničkog fakulteta urađena je SWOT analiza.

Snage:
<ul style="list-style-type: none">• Objedinjenost obrazovanja, nauke i stručnih usluga,• Studijski programi strukturom i ishodima učenja uporedivi sa sličnim u regionu i šire,• Opremljene i funkcionalne laboratorije i ogledna imanja dobra su nastavna baza,• Dugogodišnje iskustvo u transferu znanja do krajnjih korisnika,• Raspoloživi resursi za multidisciplinarna istraživanja,• Dobra izdavačka djelatnost Fakulteta (naučni časopis u Scopus-u),• Razvijena međunarodna saradnja,• Dobra prepoznatljivost u Regionu.
Slabosti:
<ul style="list-style-type: none">• Nedovoljna mobilnost akademskog osoblja i studenata,• Veliko opterećenje nastavnika i saradnika nastavom,• Upis nedovoljno kvalitetnih studenata koji ne pokazuju interes za završetak studija,• Nedovoljan broj objavljenih radova u relevantnim međunarodnim časopisima• Neki predmeti se preklapaju u sadržini i sa nedovoljno su specifičnim ishodima učenja,• Nedovoljna iskorišćenost laboratorija u nastavi i naučnoistraživačkom radu,• Nedovoljan broj akademskog, stručnog i laboratorijskog osoblja,• Ograničen online pristup bazama podataka i naučnoj literaturi,• Mali broj istraživačkih projekata koji se realizuju u saradnji sa privredom.
Šanse:
<ul style="list-style-type: none">• Pokretanje novih obrazovnih programa i studija cjeloživotnog obrazovanja,• Brz tehnološki razvoj i rastući značaj poljoprivrede,• Dostupnost različitih EU programa za istraživanje i mobilnost,• Uključivanje u nacionalne i međunarodne intrerdisciplinarne i multidisciplinarne projekte,• Organizovanje interdisciplinarnih studija,• Bolje povezivanje sa privredom i pokretanje zajedničkih razvojnih projekata,• Povezivanje sa srodnim institucijama u istraživačkim programima i projektima.
Prijetnje:
<ul style="list-style-type: none">• Loša percepcija javnosti prema studijama poljoprivrede,• Otežan izbor u prvo i viša akademska zvanja,• Teškoće u podmlađivanju kadra,• Nestabilnost finansiranja i nedovoljna ulaganja u nauku i naučnu infrastrukturu,• Otežano publikovanje rezultata istraživanja u relevantnim međunarodnim časopisima,• Nedovoljno vrednovanje znanja u razvoju poljoprivrede,• Inertnost privrede u pogledu ulaganja i uključivanja u naučne projekte.

STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA FAKULTETA

I. NASTAVNI PROCES

Jedan od glavnih ciljeva Fakulteta u narednom periodu je dalje unapređivanje i inoviranje studijskih programa na akademskim (osnovne, master i doktorske) i primijenjenim studijama i njihovo usklađivanje sa potrebama održivog razvoja poljoprivrede i društva.

S obzirom da današnje vrijeme karakterišu brz protok informacija i tehnološke inovacije, nameće se potreba za uvođenjem učenja na daljinu (e-learning), koji će povećati dostupnost obrazovanja studentima i kvalitet prenosa znanja.

Takođe, sve je izraženija potreba za uvođenjem principa cjeloživotnog učenja (life-long learning), programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja za sve one koji, pored već stečenih kvalifikacija, žele dodatno obrazovanje u nekim specifičnim oblastima.

Unapređivanje interdisciplinarnih programa i internacionalizacija studijskih programa uvođenjem predmeta na engleskom jeziku ili organizovanje studijskog programa sa partnerima iz inostranstva biće jedan od prioriteta Fakulteta. Uz sve to, snažno će se promovisati jačanje akademskog integriteta.

Cilj I-1: Fakultet kreira i realizuje kvalitetne i inovativne studijske programe prilagođene savremenim potrebama tržišta rada i društva u cjelini

Zadaci

- Uraditi detaljnu analizu uspješnosti i opravdanosti studijskih programa,
- Inovirati i unaprijediti strukturu studijskih programa u skladu sa potrebama privrede i društva,
- Prilagoditi sadržaj studijskih programa shodno opterećenju studenata i sa jasno definisanim ishodi učena koji su uporedivi sa ishodi učena u Evropskom prostoru visokog obrazovanja,
- Intenzivirati izdavačku djelatnost povećanjem broja univerzitetskih udžbenika i priručnika.

Ciljne vrijednosti

- Samoevaluacija studijskih programa najmanje jednom u tri godine,
- Unaprijeđena struktura i broj studijskih programa,
- Ishodi učena prilagođeni potrebama tržišta rada,
- Broj publikovanih univerzitetskih udžbenika i priručnika povećan za najmanje 20%.

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, međunarodni projekti.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, Vijeće, Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, Studentska organizacija.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna objektivnost prilikom sprovođenja analiza i reformi,
- Unaprijeđeni studijski programi ne odražavaju u dovoljnoj mjeri kvalitativni iskorak,
- Nedovoljno interesovanje za studije iz oblasti poljoprivrede.

Cilj I-2: Fakultet razvija programe cjeloživotnog učenja, učenja na daljinu (e-učenje) i inovativne metode nastave i učenja

Zadaci

- Učešće predstavnika Biotehničkog fakulteta u izradi i realizaciji Strategije cjeloživotnog učenja Univerziteta Crne Gore,
- Učešće u programima cjeloživotnog učenja koje će organizovati Univerzitet Crne Gore,
- Razvoj sistema učenja na daljinu (e-učenja).

Ciljne vrijednosti

- Nastavno osoblje Fakulteta uključeno u rad Centra za cjeloživotno učenje i programe cjeloživotnog učenja na Univerzitetu Crne Gore,
- Uspostavljena tehnička podrška za sistem e-učenja,
- Pripremljen materijal za e-učenje za najmanje 10 predmeta,
- Osposobljeno najmanje 20% nastavnog osoblja za izvođenje e-učenja.

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo prosvjete, međunarodni i nacionalni projekti, privredni sektor.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, Vijeće Biotehničkog fakulteta, Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna zainteresovanost nastavnog osoblja za dodatno angažovanje i usavršavanje,
- Mali broj polaznika za kreirane kurseva cjeloživotnog učenja,
- Nedovoljna materijalna sredstva i ljudski resursi za realizaciju sistema e-učenja.

Cilj I-3: Fakultet podstiče internacionalizaciju i interdisciplinarnost studijskih programa

Zadaci

- Uvođenje predmeta na engleskom jeziku na postojećim studijskim programima,
- Akreditovati jedan internacionalni studijski program doktorskih studija,
- Veće učešće nastavnog osoblja u izvođenju nastave na drugim univerzitetskim jedinicama u zemlji i inostranstvu i na interdisciplinarnim postdiplomskim studijima,
- Povećanje broja doktoranada koji će braniti disertaciju pred međunarodnom Komisijom.

Ciljne vrijednosti

- Ponuđeno najmanje 10% predmeta po studijskom programu na engleskom jeziku za dolaznu mobilnost studenata,

- Akreditovan jedan internacionalni program doktorskih studija na engleskom jeziku,
- Povećan broj nastavnika spremnih da izvode nastavu na engleskom jeziku za 15%,
- Broj disertacija odbranih pred međunarodnom Komisijom povećan za 30%.

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo prosvjete, međunarodni projekti.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, Vijeće, Komisija za doktorske studije.

Vremenski okvir:

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljno znanje engleskog jezika,
- Nedovoljna zainteresovanost nastavnog osoblja za ovaj vid nastave.

Cilj I-4: Biotehnički fakultet radi na jačanju akademskog integriteta

Zadaci

- Promocija i implementacija principa akademskog integriteta definisanih Zakonom o akademskom integritetu.

Ciljne vrijednosti

- Obučeno nastavno osoblje i studenati kroz on-line kurseve i radionice koje se organizuju na Univerzitetu Crne Gore,
- Odredbe Zakona o akademskom integritetu se u potpunosti primjenjuju,
- Principi akademskog integriteta ugrađeni u predmet Metodologija naučnoistraživačkog rada na postdiplomskim/doktorskim studijima.

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore,

Odgovornost

Univerzitet Crne Gore, Dekanski kolegijum, predstavnik Biotehničkog fakulteta zadužen za oblast akademskog integriteta.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna zainteresovanost akademske zajednice za dodatno usavršavanje u oblasti akademskog integriteta.

II. NAUKA I ISTRAŽIVANJE

Naučnoistraživačka djelatnost se realizuje kroz osnovna i primijenjena istraživanja u gotovo svim oblastima poljoprivrede.

U brojnim strateškom dokumentima Crne Gore (Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030; Strategija naučnoistraživačke djelatnosti 2017-2021; Strategija pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024. i dr.) poljoprivreda i proizvodnja hrane prepoznate su kao jedan od najvažnijih strateških prioriteta. Stoga će u narednom periodu posebna pažnja biti usmjerena na povećanje obima i kvaliteta istraživanja, a naročito na veće učešće u projektima koji se finansiraju iz EU fondova.

Za dostizanje tog cilja, Biotehnički fakultet već ima zavidno iskustvo budući da je samo u posljednjih pet godina uspješno realizovano oko 50 istraživačkih projekata (nacionalni, bilateralni, FP7, HERIC, COST, ERASMUS, HORIZON 2020) i objavljeno preko 150 radova u indeksiranim časopisima (SCI, SCIE, SSCI, SCOPUS, Web of Science).

Cilj II-1: Jačanje istraživačkog potencijala Biotehničkog fakulteta

Zadaci

- Analiza istraživačkog potencijala i formiranje istraživačkih grupa,
- Unapređivanje saradnje sa renomiranim naučnoistraživačkim institucijama iz inostranstva i povećanje mobilnosti istraživača,
- Angažovanje mladih istraživača,
- Definisane naučnoistraživačkih pozicija na fakultetu,
- Formiranje Fonda za mlade istraživače i inovativne aktivnosti,
- Povećanje broja prijavljenih/odobrenih projekata.

Ciljne vrijednosti

- Uspostavljene najmanje dvije istraživačke grupe,
- Povećan broj angažovanih mladih istraživača na Fakultetu (najmanje 2 godišnje) i povećan broj doktoranada,
- Unaprijeđena postojeća i uspostavljena nova saradnja sa renomiranim naučnoistraživačkim institucijama, a odlazna i dolazna mobilnost povećana za 20%,
- Stvoreni preduslovi za angažovanje naučnoistraživačkog kadra prema naučnim zvanjima i omogućen izbor u naučna zvanja,
- Povećan broj prijavljenih i odobrenih projekata i inovativnih projekata sa učešćem privrednog sektora,
- Formiran fond za mlade istraživače i podršku inovacijama.

Resursi

Univerzitet Crne Gore, Biotehnički fakultet, Ministarstvo nauke, privredni sektor.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, Vijeće fakulteta, Ministarstvo nauke, Ministarstvo prosvjete.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Administrativne barijere za angažovanje mladih istraživača.

- Nedostatak finansijskih sredstava.

Cilj II-2: Prepoznatljivost Biotehničkog fakulteta u Evropskom istraživačkom prostoru

Zadaci

- Povećanje vidljivosti Fakulteta kroz povećano objavljivanje naučnih radova u relevantnim međunarodnim časopisima,
- Povećanje vidljivosti Fakulteta preko web stranice i društvenih mreža,
- Povećanje broja objavljenih radova istraživača Fakulteta i istraživača iz renomiranih međunarodnih institucija u časopisu "Poljoprivreda i šumarstvo".
- Jačanje saradnje sa naučnom dijasporom,
- Organizovanje međunarodne konferencije.

Ciljne vrijednosti

- Povećana naučna produktivnost istraživača po osnovu objavljenih publikacija za 20%,
- Unaprijeđena web stranica i kreirani profili Fakulteta na društvenim mrežama,
- Povećan broj objavljenih radova istraživača sa Fakulteta i iz renomiranih međunarodnih institucija u časopisu "Poljoprivreda i šumarstvo" za 20%,
- Ugovoreno honorarno angažovanje najmanje dva naučnika iz dijaspore,
- Organizovana međunarodna konferencija najmanje jednom u tri godine.

Resursi

Univerzitet Crne Gore, Biotehnički fakultet, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo nauke, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, međunarodni i nacionalni projekti.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, Vijeće fakulteta, Redakcija časopisa Poljoprivreda i šumarstvo, Studentska organizacija, Tim za podršku projektima.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Poteškoće u podmlađivanju istraživačke zajednice,
- Nedovoljan broj međunarodnih naučnoistraživačkih projekata.

Cilj II-3: Unapređivanje naučnih aktivnosti studenata na master i doktorskim studijama

Zadaci

- Stvarati ambijent za veće interesovanje studenata za upis na master i doktorske studije,
- Podsticati upis kandidata na master i doktorske studije sa tezama koje proističu iz potrebe razvoja poljoprivrede i proizvodnje hrane u Crnoj Gori,
- Povećati naučnoistraživačku efikasnost doktoranada,
- Povećati broj studenata koji su uključeni u nacionalne i međunarodne projekte.

Ciljne vrijednosti

- Broj upisanih studenata na master i doktorskim studijama povećan za 25%,

- Broj doktorskih teza koje su povezane sa potrebama privrede i finansirane iz saradnje sa privredom povećan za 15%,
- Povećana efikasnost studiranja,

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo nauke, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, privredni sektor.

Odgovornost

Vijeće fakulteta, Komisija za doktorske studije, Komisija za postdiplomske studije.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna zainteresovanost za upis doktorskih i master studija,
- Nedovoljan broj mentora za pojedine naučne oblasti,
- Doktoranadi nisu iz redova najperspektivnijih studenata.

III. MEĐUNARODNA SARADNJA

Jačanje međunarodne saradnje sa srodnim institucijama iz zemalja u okruženju i EU jedan je od strateških prioriteta i trajno opredjeljenje Fakulteta. U dosadašnjem periodu ostvarena je bogata bilateralna i multilateralna saradnja sa srodnim obrazovnim i naučnim institucijama u inostranstvu kroz brojne međunarodne projekte i programe mobilnosti. Pozitivna iskustva stečena realizacijom tih projekata kandiduju Biotehnički fakultet za pouzdanog partnera u okviru Evropskog istraživačkog prostora.

Cilj III-1: Intenziviranje saradnje sa renomiranim visokoobrazovnim i naučnim institucijama van Crne Gore

Zadaci

- Potpisivanje ugovora o saradnji sa fakultetima i institutima sa kojima se realizuju zajednički projekti,
- Jačanje saradnje sa naučnicima iz renomiranih istraživačkih institucija (zajednički projekti, mobilnost u cilju istraživanja, zajedničko publikovanje radova),
- Intenziviranje mobilnosti studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja sa srodnim fakultetima iz regiona i Evrope,
- Veće angažovanje inostranih predavača po pozivu,
- Zajedničko organizovanje međunarodnih naučnih skupova, radionica i sličnih aktivnosti.

Ciljne vrijednosti

- Ugovori o saradnji potpisani sa najmanje 7 institucija,
- Najmanje 3 predavanja inostranih predavača godišnje,
- Realizovana mobilnost studenata (10 studenata),
- Ostvarena mobilnost akademskog osoblja (najmanje 3 godišnje),

- Organizovan zajednički međunarodni naučni skup, radionica i sl. (najmanje jednom godišnje).

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo nauke, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Centar za međunarodnu saradnju, međunarodni projekti.

Odgovornost

Biotehnički fakultet, dekanski kolegijum, Vijeće fakulteta, studentska organizacija.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

Nedovoljna zainteresovanost akademskog osoblja za dodatne vidove angažovanja.

Cilj III-2: Jačanje institucionalnih kapaciteta Fakulteta za pripremu prijave i sprovođenje međunarodnih projekata**Zadaci**

- Formiranje tima za podršku u pripremi prijave i realizaciji međunarodnih projekata,
- Redovno informisanje o pozivima za prijave na nacionalne i međunarodne projekte, radionice i druge aktivnosti na web stranici Fakulteta i društvenim mrežama,
- Obuka osoblja za pripremu prijave i realizaciju projekata.

Ciljne vrijednosti

- Tim za podršku u pripremi prijave i realizaciji projekata formiran,
- Broj prijavljenih projekata povećan za 15%,
- Povećan broj odobrenih projekata za 10%,
- Uspostavljen sistem pravovremenog informisanja o pozivima za prijave projekata.

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, tim za podršku u pripremi prijave projekata, Kancelarija za međunarodnu saradnju UCG.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna motivisanost nastavnog osoblja za prijavu projekata,
- Nedostatak kadrovskih i administrativnih kapaciteta za prijavu i vođenje projekata,
- Nedovoljna finansijska sredstva za realizaciju planiranih aktivnosti.

IV. FAKULTET I OKRUŽENJE

Jedan od važnih strateških prioriteta Biotehničkog fakulteta je jačanje saradnje sa privredom, javnim sektorom, kao i sa drugim naučnim institucijama u Crnoj Gori, naučnom dijasporom i alumni asocijacijama. Usaglašavanje upisne politike sa realnim potrebama tržišta rada omogućiće bolje povezivanje nauke i privrede, ali i jačanje inovativnih kapaciteta Fakulteta.

Primjena rezultata naučnih istraživanja u proizvodnoj praksi jedan je od ključnih ciljeva i jedn aod misija Fakulteta, jer jedino koncept razvoja baziran na znanju može obezbijediti konkurentnost i održivost poljoprivrede i obezbijediti njenu uspješnu tranziciju ka funkcionalnoj tržišnoj poljoprivredi.

Biotehnički fakultet će u narednom periodu raditi na uspostavljanju i afirmaciji alumni asocijacije studenata koji su završili studije na našem fakultetu. To će omogućiti bolju povezanost i razmjenu informacija između svršenih i sadašnjih studenata, kao i tješnju saradnju Fakulteta, organizacija i privrednih subjekata u kojima rade naši svršeni studenti. Aktivni i svršeni studenti su najvažniji i najbolji promotori i čuvari tradicije Fakulteta.

Cilj IV-1: Jačanje saradnje sa privredom i javnim sektorom

A) Saradnja sa privredom

Zadaci

- Potpisivanje ugovora sa privrednim subjektima kao nastavne baze za izvođenje praktične obuke studenata i eksperimentalnih istraživanja,
- Organizovanje obuka, radionica i predavanja za proizvođače njegujući inovativni pristup,
- Kreiranje inovativnih rješenja, tehnologija i proizvoda kroz zajedničke razvojne projekte i transfer znanja do proizvodne prakse,
- Širenje spektra usluga za potrebe proizvođača i prerađivačkog sektora,
- Objavlivanje stručnih publikacija i organizacija stručnih tribina za široki krug korisnika.

Ciljne vrijednosti

- Potpisani ugovori sa najmanje 20 privrednih subjekata, uključujući i porodična gazdinstva, za realizaciju studentske prakse u privredi,
- Povećane investicije privatnog sektora u istraživanja i povećano zajedničko učešće u različitim programima finansiranja,
- Predstavnici privrede učestvuju u realizaciji nastave kroz tematska predavanja (minimum jedno predavanje godišnje na svakom studijkom programu),
- Organizovane obuke, radionice i predavanja za proizvođače i objavljene stručne publikacije (najmanje 3 godišnje),
- Povećan broj zaposlenih svršenih studenata u partnerskim kompanijama.

Resursi

Biotehnički fakultet, međunarodni i nacionalni projekti, privredni subjekti.

Odgovornost

Biotehnički fakultet.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna zainteresovanost privrede,
- Teškoće u definisanju zajedničkog interesa,
- Nedostatak kadrovskih i tehničkih kapaciteta Fakulteta.

B) Saradnja sa javnim sektorom

Zadaci

- Učešće u izradi strateških dokumenata i zakonskih propisa za Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo nauke, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, ali i druga ministarstva i vladina tijela,
- Učešće u stalnim i povremenim komisijama koje formiraju ministarstva i druga vladina tijela,
- Učešće u kreiranju i sprovođenju budžetskih programa,
- Iniciranje podrške za inovacije u poljoprivredi i šumarstvu,
- Intenziviranje saradnje sa Privrednom komorom i Zavodom za zapošljavanje.

Ciljne vrijednosti

- Povećano učešće istraživača Fakulteta u izradi strateških dokumenata, zakonskih propisa i u pregovaračkim grupama,
- Povećan broj budžetskih programa za čije je sprovođenje odgovoran Fakultet,
- Povećano učešće istraživača i saradnika Fakulteta u realizaciji programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih koje realizuje Zavod za zapošljavanje Crne Gore.
- Predstavnici javnog sektora realizuju predavanja za studente na odabrane teme (najmanje 2 godišnje).

Resursi

Biotehnički fakultet, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo nauke, druge državne i javne institucije.

Odgovornost

Biotehnički fakultet.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna zainteresovanost javnog sektora,
- Nedostatak kadrovskih kapaciteta Fakulteta.

Cilj IV-2: Podrška saradnji sa alumni asocijacijama i naučnom dijasporom

Zadaci

- Formiranje alumni asocijacije, izrada statuta i programa rada,
- Uključivanje alumni asocijacije u postojeće i nove projekte Fakulteta,
- Uključivanje alumnista u planiranje studijskih programa,
- Intenziviranje saradnje sa naučnom dijasporom sa ciljem jačanja obrazovnih, naučnih i stručnih kapaciteta Fakulteta.

Ciljne vrijednosti

- Alumni asocijacija Fakulteta osnovana i promovisana na nekoj od njegovih svečanosti,
- Alumnisti uključeni u planiranje studijskih programa i tekuće projekte na Fakultetu,
- Naučnici iz dijaspore uključeni u projekte i angažovani kao gostujući predavači na master i doktorskim studijama,
- Pripadnici naučne dijaspore angažovani kao mentori ili komentori na master i doktorskim studijama.

Resursi

Biotehnički fakultet, alumni asocijacija, naučna dijaspora.

Odgovornost

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nerazvijen mehanizam saradnje alumnista/naučne dijaspore sa Fakultetom,
- Nedovoljna podrška nastavnog kadra,
- Nedovoljna finansijska sredstva za realizaciju planiranih aktivnosti.

Cilj IV-3: Podrška društvenom i kulturnom razvoju

Zadaci

- Podizanje svijesti o značaju očuvanja nacionalnog, obrazovnog i kulturnog identiteta u uslovima rastuće globalizacije,
- Jačanje svijesti o potrebi zaštite životne sredine, očuvanja biodiverziteta i prirodnih resursa,
- Podizanje svijesti o značaju očuvanja agrobiodiverziteta radi očuvanja tradicije, kulture i tradicionalnih znanja,
- Valorizacija kulturne baštine kroz podršku razvoju ruralnih područja i održivi razvoj poljoprivrede,
- Uspostavljanje redovnih manifestacija na Fakultetu: Dani berbe grožđa, Berba masline, Dani otvorenih vrata sa promocijom proizvoda partnera iz privrede, i sl.

Ciljne vrijednosti

- Održana najmanje jedna radionica godišnje koja se odnosi na održivi razvoj i očuvanje agrobiodiverziteta,
- Publikovano više brošura o agrobiodiverzitetu, tradicionalnim proizvodima i znanju,
- Urađen Nacionalni program očuvanja genetičkih resursa u poljoprivredi (u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede),
- Inovirani predmeti u okviru kojih se izučavaju pitanja održivog korišćenja agrobiodiverziteta,
- Manifestacije Dani berbe grožđa, Berba masline, Dani otvorenih vrata Biotehničkog fakulteta uspostavljene kao redovne godišnje aktivnosti Fakulteta.

Resursi

Biotehnički fakultet, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma i održivog razvoja, međunarodni i nacionalni projekti, udruženja poljoprivrednih proizvođača.

Odgovornost

Biotehnički fakultet.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljno razvijeno tržište tradicionalnih proizvoda,
- Depopulacija sela i gubitak tradicionalnih znanja,
- Nedostataka finansijskih sredstava.

V. ORGANIZACIJA I RESURSI

Biotehnički fakultet svoje djelatnosti obavlja na tri lokacije, u Podgorici, Baru i Bijelom Polju, gdje pored objekata i prateće infrastrukture Fakultet posjeduje i ogledna imanja. Najznačajnije je ogledno imanje "Lješkopolje" na kojem je zasad od oko 20 ha vinograda, kolekcija od preko 440 domaćih i introdukovanih sorti vinove loze, kolekcioni zasadi više voćnih vrsta. Na oglednom imanju u Baru nalazi se rasadnik suptropskih voćnih kultura, kao i kolekcioni zasadi masline, citrusa i šipka. Fakultet raspolaže sa 10 solidno opremljenih laboratorija koje se koriste za nastavu, naučnoistraživačke projekte i pružanje usluga.

Radi bolje prepoznatljivosti Fakulteta i širokog spektra djelatnosti i naučnoistraživačkih oblasti koje pokriva, neophodno je u unutrašnju organizaciju vratiti i jačati Centre sa pripadajućim laboratorijama i oglednim imanjima. Na većini objekata u bliskoj budućnosti biće neophodno izvršiti značajna ulaganja u adaptaciju, rekonstrukciju i tehničko opremanje.

Polazište za dalji razvoj Fakulteta predstavlja kadrovski potencijal. Danas Fakultet ima relativno dobru kadrovsku osnovu budući da u stalnom radnom odnosu ima 38 doktora nauka, 6 magistara i 7 stručnih saradnika, ali je potrebno dalje kadrovsko jačanje i podmlađivanje.

Uz optimalno korišćenje postojećih resursa i ulaganje u savremene obrazovne i istraživačke komponente, stvaraće se preduslovi za kvalitetnije pozicioniranje Biotehničkog fakulteta i bolju propoznatljivost i u Regionu. U tom smislu, postizanje stabilnih uslova finansiranja jedan je od ključnih prioriteta i polazište realizacije većine zadataka.

Cilj V-1: Optimalno korišćenje i održavanje resursa radi efikasnog obavljanja djelatnosti Fakulteta**Zadaci**

- Unutrašnju organizaciju Fakulteta urediti prema naučnoistraživačkim oblastima i osnovnim djelatnostima koje realizujemo,
- Adaptacija i nadogradnja postojećih objekata i poboljšanje prateće infrastrukture,
- Detaljna inventarizacija laboratorijske opreme, meahnizacije i drugih sredstava,
- Racionalizacija korišćenja i osavremenjivanje postojećih laboratorijskih kapaciteta.

Ciljne vrijednosti

- Vraćen status naučnoistraživačkih Centara sa pripadajućim laboratorijama i oglednim imanjem,
- Poboljšana prepoznatljivost svih djelatnosti i oblasti rada Fakulteta,
- Izvršene adaptacije objekata i poboljšani uslovi rada zaposlenih i studenata, uključujući izgradnju infrastrukture za lica sa invaliditetom,
- Realizovana nadogradnja krova zgrade Fakulteta u Podgorici i uspostavljene nove laboratorije (u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja),
- Urađena detaljna inventarizacija raspoložive opreme,
- Pripremljeni i jasno istaknuti protokoli korišćenja i održavanja postojeće opreme,
- Sredstva i oprema Fakulteta dostupna svim istraživačima i u punoj funkciji za potrebe nastave, istraživanja i pružanja usluga,
- Definisani prioriteti nabavke nove opreme u laboratorijama i na oglednim imanjima.

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo nauke, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, međunarodni fondovi.

Odgovornost

Univerzitet Crne Gore, Biotehnički fakultet, Dekanski kolegijum.

Vremenski okvir:

Kontinuirano do 2024.

Rizici

Nedostatak finansijskih sredstava.

Cilj V-2: Unapređivanje kadrovskih kapaciteta Fakulteta

Zadaci

- Sistematsko praćenje kadrovskih potreba u svim oblastima djelovanja Fakulteta,
- Efiksnije korišćenje postojećih kadrovskih kapaciteta,
- Unapređivanje kompetencija nastavnog i nenastavnog osoblja,
- Povećanje angažovanja mladih saradnika u nastavi i istraživanjima,
- Stvaranje podsticajne radne atmosfere i vrednovanje kvaliteta rada.

Ciljne vrijednosti

- Usvojena kratkoročna i dugoročna strategija kadrovske politike u skladu sa politikom Univerziteta i realnim potrebama Fakulteta,
- Uspostavljen mehanizam za izbor u prvo akademsko ili naučno zvanje,
- Uveden sistem praćenja kompetencija nastavnog i nenastavnog osoblja,
- Broj mladih saradnika u nastavi i istraživanju povećan za najmanje 50%,
- Broj zaposlenih iz reda neakadenskog osoblja (administracija, održavanje i ogledna imanja) prilagođen realnim potrebama Fakulteta,
- Broj tehničkog i stručnog osoblja na imanjima prilagođen realnim potrebama.

Resursi

Univerzitet Crne Gore, Biotehnički fakultet, međunarodni projekti.

Odgovornost

Univerzitet Crne Gore, Biotehnički fakultet.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Administrativna ograničenja na Univerzitetu,
- Nedostatak odgovarajućih servisa/mehanizama za usavršavanje i razvoj karijere.

Cilj V-3: Unapređivanje sopstvene proizvodnje**Zadaci**

- Osavremenjavanje tehnološkog procesa proizvodnje grožda, vina i rakije,
- Nabavka novih mašina, opreme i rekonstrukcija proizvodnih kapaciteta,
- Podizanje novih zasada vinograda, voćnjaka i masline,
- Diverzifikacija proizvodnje vina,
- Podizanje matičnih zasada i unapređenje proizvodnje sadnog materijala,
- Intenzivnije markentiške aktivnosti u cilju veće prepoznatljivosti proizvoda Fakulteta.

Ciljne vrijednosti

- Nabavljena nova mehanizacija i oprema na imanjima,
- Uspostavljena proizvodnja sertifikovanog sadnog materijala,
- Podignuta po 2 ha novih vinograda i zasada masline,
- Kreiran novi brend vina "Kratošija",
- Povećana proizvodnja grožda, vina i rakije.

Resursi

Biotehnički fakultet, fondovi za razvoj poljoprivrede, međunarodni i nacionalni projekti.

Odgovornost

Biotehnički fakultet.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedostatak finansijskih sredstava, neodrživost proizvodnje,
- Konkurencija na tržištu.

Cilj V-4: Unapređivanje sistema podrške studentima**Zadaci**

- Pružanje podrške studentima, naročito u domenu pokretanja sopstvenog biznisa,
- Podrška studentima u vannastavnim aktivnostima.

Ciljne vrijednosti

- Organizovane studentske konferencije svake druge godine,
- Jednom godišnje organizovane radionice i obuke u cilju pokretanja sopstvenog biznisa,

- Uspostavljen sistem podrške organizaciji studentskih kulturnih i sportskih manifestacija,
- Formiran volonterski klub koji će učestvovati u aktivnostima na Fakultetu,
- Organizovane humanitarne akcije (razmjena i poklanjanje knjiga, sakupljanje pomoći u sklopu akcija koje organizuju različite humanitarne fondacije i td.).

Resursi

Dekanski kolegijum, nastavno osoblje, Studentska organizacija.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, Studentska organizacija.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedostatak finansijskih sredstava,
- Nedovoljna zainteresovanost studenata.

Cilj V-5: Fakultet primjenjuje principe njegovanja kulture kvaliteta

Zadaci

- Uvesti internu kontrolu poštovanja pravila rada i etičkog kodeksa (plagijaranje, autoplagiranje i sl.),
- Sprovođenje unutrašnje revizije i samoevaluacije,
- Podizanje pojedinačne i kolektivne odgovornosti,
- Aktivno uključivanje akademske zajednice u promociju kulture kvaliteta,
- Podizanje nivoa informisanosti zaposlenih i protok informacija o svim pitanjima od značaja za Fakultet,
- Intenzivirati sprovođenje studentskog vrednovanja nastave i unapređivanje mehanizama za dobijanje kvalitetnih povratnih informacija.

Ciljne vrijednosti

- Podignut nivo profesionalne odgovornosti zaposlenih,
- Unaprijeđena transparentnost i efikasnost donošenaj odluka,
- Samoevaluacija se sprovodi svake 2 ili 3 godine,
- Akademske osoblje učestvuje u radionicama koje UCG organizuje na temu unapređenja kvaliteta i akademskog integriteta,
- Najmanje 50% aktivnih studenata učestvuje u studentskom vrednovanju nastave.

Resursi

Postojeći naučnoistraživački kadar, nastavno i vannastavno osoblje, studenti.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, Vijeće, Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, studenti i Studentska organizacija.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Neredovno i neadekvatno sprovođenje studentskog vrednovanja nastave,

- Nesprovođenje samoevaluacije,
- Mali broj studenata na svim nivoima studija.

Cilj V-6: Digitalizacija i unapređivanje sistema upravljanja informacijama i dokumentima

Zadaci

- Razvijanje studentskog korisničkog portala, uključujući i E-index,
- Razvijanje integrisanog sistema upravljanja podacima,
- Uvođenje wireless internet mreže EDUROAM u Baru i Bijelom Polju.

Ciljne vrijednosti

- 80% studenata koristi studentski portal, a ocjene i uplate studenata prate se preko E-indeksa,
- Uveden EDUROAM na jedinicama Biotehničkog fakulteta u Bijelom Polju i Baru.

Resursi

Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore, CIS.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, IT administrator na BTF-u u saradnji sa Centrom informacionog sistema i predstavnicima studenata.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2024.

Rizici

- Nedovoljna dostupnost podataka u integrisanom informacionom sistemu,
- Nedostatak finansijskih sredstava za održavanje i uvođenje novih aktivnosti u IT sektoru.

Cilj V-7: Povećanje budžeta/prihoda Fakulteta

Zadaci

- Povećati udio finansijskih sredstava iz kapitalnog budžeta za infrastrukturne investicije predviđenih ovom strategijom,
- Povećati finansiranje materijalnih troškova za nastavnu i naučnoistraživačku djelatnost,
- Povećati priliv finansijskih sredstva iz nacionalnih i međunarodnih fondova (projekti i tržište),
- Povećati prihode od sopstvene proizvodnje i pružanja usluga.

Ciljne vrijednosti

- Prihodi za investiciona ulaganja iz kapitalnog budžeta povećana za 50%,
- Prihodi za materijalne troškove i održavanje na godišnjem nivou povećani za 25%,
- Prihodi od projekata povećani za 5-10% godišnje,
- Povećani prihodi od saradnje sa privredom za 15%,
- Prihodi od sopstvene proizvodnje, stručnih i ekspertske usluga povećani za 20%.

Resursi

Univerzitet Crne Gore, Biotehnički fakultet, Ministarstvo nauke, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, privredni sektor.

Odgovornost

Dekanski kolegijum, nastavno osoblje.

Vremenski okvir

Kontinuirano do 2025.

Rizici

- Nedovoljno finansiranje iz budžeta,
- Nedovoljan obim saradnje sa privredom,
- Nedostatak kadrovskeg potencijala za pružanje usluga,

REALIZACIJA STRATEGIJE

Realizacija Strategije je dinamična aktivnost ograničena na period od 5 godina. Jedan od ključnih činilaca uspješnog ostvarivanja strateških ciljeva jeste jasna podjela odgovornosti.

Za realizaciju nekih od zadatah aktivnosti formiraće se privremeni ili stalni radni timovi, dok se neke aktivnosti mogu odmah adresirati postojećim komisijama ili drugim radnim tijelima Fakulteta.

U svrhu boljeg sagledavanja dinamike realizacije Strategije, najmanje jednom godišnje će se na bazi objedinjenih izvještaja timova ili komisija zaduženih za realizaciju pojedinih strateških ciljeva sačiniti objedinjeni izvještaj i prezentovati Vijeću, na redovnoj ili tematskoj sjednici. Na taj način će se realizacija Strategije stalno provjeravati, preispitivati i dopunjavati novim zadacima sa ciljem da se ostvari vizija Biotehničkog fakulteta.